

ומביאין להם בזה אחר זה, אינם צריכים לברך אלא על (1) הרא

ז ברכות
ח שבלי הלקט

והִלָּחֵם עַד אַחֵר בְּרֵכֶת (6) הַמִּזוֹן : ב (ב) בָּ

א הרא"ש והפרדכי
שכ ב סנהדרין צב
ג בקבות נא ונב
ד הרב רבנו יונה שם

שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה

משנה ברורה

א (א) אין להסיר. פדי (ח) שיהא נפר לכל שמברכין להשם

שער הציון

(*) כן הגירסא לפיטו, והיינו: 'לשיכוח דמי' (כף-החיים). אך לפי כמד מן האחרונים היתה הגדיסא: 'לשיר, ומאם שפתוהו: 'לשחוק רע' (אלהי רבה בשם המלבישיים-טור, והחוקין אחריו בשו"ע הרב ובערוך השולחן). אולם בשבלי הלקט (מקור דבר זה) נדפס: 'לסם רע' (והעיד במחזיק-ברכה (אות ג) שכן ראה בשבלי-הלקט שכתב-בדף, וכן כתב הלבוש.

הלכות דברים הנזכרים בפסוקה סימן קעט קפ

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק יז]

גם-כן דעתם על כל מה שביאור לפניהם, שיוצאים דרך
בעל-הבית לקבא סבה מינים זה אחר זה⁽¹⁾.

17) אכן, אם לא נקראו האורחים כדי להתכבד בפירות, אלא רק
נקלעו לשם, כתבו הברכת הבית (שער א אות כז) ובשרית אגרות
משה (א"ח ח"א סי' קכז) שאין לומר שהיתה דעתם שיביא הבעל
הבית עוד, שהרי נתן להם פירות רק מצד דרך ארץ כדי לכבדם,
ועל כן צריכים לברך על כל מה שמביא בעל הבית לאחר מכן.

סימן קפ

דיני פירותי הפת

[משנ"ב ס"ק א]

וגם דהפרכה אינה שורה על דבר ריק אלא פשוט שם דבר, כענין
פך שמן של אלישע⁽¹⁾.

1) ואם המסובים אוכלים על כמה שולחנות, כתב הכף החיים (ס"ק
ב) שאין לסלק את הפת אף משאר השולחנות, ואין די להניח
משיירי הפת בשולחנו של המברך אלא אם כן מסלקים את שאר
השולחנות קודם ברכת המזון. וכן דעת הגרי"ש אלישיב, וזאת
הברכה תחילת פט"ו).

ואף את המלח, כתב הכף החיים (ס"ק ג) בשם קיצור של"ה שאין
להסיר מהשולחן עד לאחר ברכת המזון, כדי שיהיה כדוגמת
המזבח שמכפר, והוא גם מגן מפני הפורענות.

ובברכת מעין שלש, דעת הגרי"ש אלישיב (עץ השדה פי"ט הע'
ח') שאין צריך להשאיר מן המאכל, וכן משמע בשו"ת שלמת
חיים (סי' קפז).

[שעה"צ ס"ק ג]

טוב לבחלה שהפיתין לא ידיו קטנים מאד, כדי שיהא בהם כדי נתיקה⁽²⁾.

2) ובמקום שאין מצוי עני ליתן לו את שירי הפת, יש חשש שלא
ידיה לו מה לעשות עם הפת שנשתירה ויצטרך לזרוקה, כתב

בספר אז נדברו (ח"א סי' מז) שאין צריך להשאיר על השולחן
חתיכת פת, וכן דעת הגרי"ש אלישיב (וזאת הברכה פט"ו) והגרי"ח
שיינברג (חידושי בתרא), אכן כתב בשו"ת אז נדברו שיש להניח
פירותים, והוסיף הגרי"ש אלישיב (עץ השדה פי"ט הע' י) שצריך
לשייר פתיתים שיש בהם ממשות, משום שפירותים דקים מאוד אין
להם חשיבות שהרי הם כאבק, ואין זה נחשב שויר.

[משנ"ב ס"ק ה]

ובפניט בשבת בודאי לא יסירן עד לאחר ברכת-המזון, בין
הפיתין ובין השלמה, שהכל יודעין שבשבת קבד שבת הוא
מןחא⁽¹⁾.

3) אכן לאחר ברכת המזון, כתב המג"א (סי' רסב בהקדמה) שהאר"י
ז"ל היה משאיר על השולחן רק את הפתיתים ולא את הפת
השלמה, וביאר הכף החיים (ס"ק ח) בשם האר"י ז"ל, שהמניח את
השלמה על השולחן כל הלילה הרי הוא בכלל העוברים לגד
שלחן⁽¹⁾ (ישעיה סו יא).

ולענין איסור מוקצה בטלול פירותי לחם שאין בהם מית, כתב
השו"ע לקמן (סי' שח סכ"ז) שמותר לטלטלם ולהסירם מן השולחן,
שהרי הם ראויים למאכל בהמה. ואף במקום שאין בהמות מצויות
[ראה משנ"ב שם ס"ק קיט ומה שכתבנו שם מהו הגרר של
מצויות], דעת הגרי"י קרליץ (חוט שני שבת ח"ג פ"ס ס"ק א)
שבשעת הסעודה עצמה אינם מוקצה, וכן לאחר הסעודה אינם
מוקצה אם שומרים ע"מ לאוכלם בסעודה אחרת. אמנם אף באופן
שהם מוקצה, כתב המשנ"ב שם (ס"ק קטו), שאם מאוס עליו
להניחם כך, מותר להסירם מעל השולחן, שהרי הם כגוף של רעי.

[משנ"ב ס"ק ז]

שכתב דעכשו שאין מסלקין אין צריך לכבד, והיני השרקע שמתח
השלחן, אבל קשנוטלין הידים בכלי על השלחן כמנהגנו, לכלי
עלמא צריך לנקות הפירותין סביב⁽¹⁾.

4) וכן אם נוטל מים ראשונים על גבי השולחן, כתב הכף החיים
(ס"ק י) שיש להזהר שלא יפלו המים על הפירותים.

